

[Axel Sørensen.]

til den betydelige landbrugseksport, vi har. Dette sker, efter at vi nu gennem en periode på et halvt hundrede år har ladet udgifterne vedrørende disse kontrolforanstaltninger afholde som en afgift på eksporten. I princippet synes jeg heller ikke man kan indvende noget imod, at det blev det færdige erhvervsprodukt, der bar disse udgifter til kontrol, forinden eksport fandt sted. Men i det sidste par år har prisbevægelsen på landbrugets eksportvarer vist en nedadgående tendens, medens udgifterne ved de kontrolforanstaltninger, der er knyttet til fremstilling og eksport af landbrugsvarer, udviser en stærkt stigende kurve, med andre ord, landmændene har faktisk ikke råd til at undvære det beløb, som medgår til dækning af disse lovbestemte kontrolforanstaltninger. Det kan have sin betydning, når nu staten skal afholde disse udgifter, at den højtærede landbrugsminister og regeringen også fremtidig vil drøfte indførelse og omfang af kontrol med de organer, som repræsenterer dansk landbrug. Efter lovforslaget drejer det sig om 16-17 mill. kr., som nu kommer dansk landbrug til gode som en tiltrængt indtægtsforøgelse, og det vil jeg gerne anbefale.

Lovforslaget tillægger landbrugsministeren den bemyndigelse, at han kan afgøre, i hvilket omfang udgifterne til kontrolforanstaltninger skal afholdes af statskassen. I tilfælde, hvor en virksomhed ønsker at få sine udgifter til eksportkontrol dækket, uagtet virksomheden måske endnu ikke har haft nogen eksport, men har ment at kunne sælge alle sine produkter på hjemmemarkedet, henstiller jeg at man viser den fornødne imødekommenhed, fordi man måske her står over for en virksomhed, der kan vokse til et sådant omfang, at det kan komme det danske landbrugserhverv til gode.

Landbrugsministeren kan endvidere forlange, når særlige forhold gør sig gældende, at visse nærmere angivne afgifter skal oprettholdes. Disse afgifters bortfald kan skabe konsekvenser inden for anden eksport, som måske ligger uden for landbrugsministerens virkeområde, men under andre ministres i regeringen. Jeg håber, at den højtærede minister vil udvise forståelse for landbrugs-

erhvervets tarv, og det har han gjort gennem det lovforslag, der er fremsat.

Jeg skal med disse bemærkninger på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget.

Morten Lange: Jeg tror nok, at vi fra vor side kan møde lovforslagets målsætning med en ikke ubetydelig velvilje. Det er formodentlig rimeligt, at staten, der i forvejen har hovedansvaret for kontrollen på disse forskellige områder, også overtager betalingen, så man slipper for den vanskelige administration, opkrævning o. s. v., og herved kan man så samtidig i langt højere grad formodentlig komme frem til en standardisering og yderligere skærpelse af den eksportvarekontrol, som sikkert i stigende grad bliver nødvendig.

Jeg er ganske enig med den ærede socialdemokratiske ordfører i, at de 16 mill. kr. sikkert ikke slår til; der bliver nok mere i de kommende år, hvis vor eksportkontrol skal nå den standard, som man må forlange den skal have, for at vi kan klare os i landbrugseksportkonkurrencen. Men også dette er vel en slags udtryk for almindelig velvilje.

Dernæst befinder jeg mig i den overordentlig sælsomme situation, at jeg er næsten ord til andet enig med den ærede ordfører for det konservative folkeparti i kritikken af denne lovs karakter af en bemyndigelseslov. Jeg forstår ganske vist ikke rigtig den konservative velvilje over for lovforslaget i øvrigt, for man taler fra den side hyppigt om besparelser i statens udgifter, og her er ikke tale om en kortvarig nødhjælp til et erhverv, som man fra tid til anden har sagt var betrængt, men derimod formodentlig om en permanent foranstaltning, en permanent belastning af statens udgiftskonto. Det er imidlertid udmærket, om selv de konservative fra tid til anden kan indse, at noget sådant er forstandigt. Men bortset fra at jeg ikke forstår motivationen, er vi helt enige i, at det høje ting formodentlig nu bliver nødt til at tage fat på spørgsmålet om bemyndigelseslove og love med bemyndigelses-karakter.

Vi havde just forgangen dag en næsten daglang debat om forskellige forholdsvi-